

Nr 118.

Av herr **Hægglom m. fl.**, om höjning av anslaget till diverse åtgärder på husdjursskötselns avelsområde, m. m.

För främjandet av smådjursskötseln, för vilken verksamhet hushållningssällskapen i regel inte ägt möjlighet att hålla kvalificerade konsulenter och instruktörer, har statsanslag utgått till respektive djurslags avelsföreningar. Under nionde huvudtiteln (p. 60) äro för kommande budgetår dessa anslag upptagna med samma belopp som i innevarande års budget. Lantbruksstyrelsen har dock på goda grunder hemställt, att anslaget till fåravelns främjande skulle utgå med 6 000 kr. högre belopp och till fjäderfäskötselns främjande med 7 000 kr. högre belopp.

Den ifrågasatta höjningen av anslaget till fåraveln avsåg främst att främja nybildning av bagg- och fårsambetesföreningar, med tyngdpunkten lagd på de sistnämnda. Fårsambetesföreningar ha visat sig vara en framkomlig väg för fårhållning även å sådana jordbruk, där hemmamarkerna visat sig besvärliga att utnyttja för fårens sommarbete. Genom fårsambeten har betesproduktionen å fjällmarker, flygfält och annars outnyttjade betesproducerande marker kunnat tillvaratagas, och genom fårsambetena har skogen kunnat fredas från skadegörelse av betande får. Många skäl tala alltså för att denna form för betesfrågans ordnande är lycklig och att intresset härför bör väckas och stimuleras. Detta har skett genom organisationsbidrag vid fårsambetesföreningarnas bildande samt genom mindre, snabbt minskande årliga bidrag. Bidragen ha inte haft karaktären av subvention för att ge fårägare billigare bete, utan ha tjänat till att väcka intresset. Hittills anvisade medel ha varit otillräckliga, och fårsambetesföreningar bildade år 1943 ha ännu ej kunnat erhålla påräknade anslag. Lantbruksstyrelsens hemställan om höjt anslag till fårsambeten synes oss vara påkallad av föreliggande förhållanden och väl motiverad.

Sveriges fjäderfäavelsförening omorganiserades på 1930-talet under statsmakternas medverkan till organ för undervisning, avkastningskontroll och avelsledning inom fjäderfäskötselns område. För verksamheten anställda tjänstemän (en sekreterare och två konsulenter) beräknades då helt bli avlönade med hjälp av statsanslag, och deras avlöningsförmåner avsågos att bli jämställda med hushållningssällskapens motsvarande tjänstemäns. Till föreningen utgick vid 1930-talets slut ett årligt anslag på 40 000 kr., men detta nedskars, samtidigt som anslagsnedskärningen till hushållningssällskapen skedde, med 10 % till 36 000 kr., och därmed har föreningen fått klara sig. Med sänkt penningvärde har detta betytt stora svårigheter och inskränkningar i verksamheten, så mycket beklagligare som fjäderfäskötseln i Sve-

rige spelar störst roll för småbrukarna, och det är dessa som i stor utsträckning utnyttjat föreningens konsulterande verksamhet. Penningknappheten har också betytt sämre lönevillkor åt de anställda, som till på köpet ännu ej fått sin pensionsfråga ordnad. Resultatet har blivit, att under 1944 föreningens väl meriterade konsulenter sökt sig till bättre anställningar. Det kan inte vara i statsnyttans intresse, att för sin uppgift utbildade och lämpliga personer söka sig nytt arbetsområde, medan nya krafter få anställas och skolas. Sådant bör för framtiden förebyggas. Då i årets anslagsäskanden under nionde huvudtiteln upptagas ökade anslag till hushållningssällskapen för att bl. a. möjliggöra förbättrad avlöning åt de sämst ställda befattningshavarna och även i andra poster under nionde huvudtiteln anslagshöjningar skett för att möjliggöra löneförbättringar, synas oss starka skäl tala för att även fjäderfäavelsföreningen beredes tillfälle att vidhålla den av statsmakterna tidigare godkända normen, att dess tjänstemän i lönehänseende bära jämföras med hushållningssällskapens. Den av lantbruksstyrelsen förordade anslagshöjningen på 7 000 kr. synes oss därför bära beviljas för att möjliggöra för föreningen att återkomma till samma omfattning av dess verksamhet som vid 1930-talets slut, och i likhet med vad som av departementschefen uttalas i fråga om höjningen av anslaget till hushållningssällskapens allmänna verksamhet, bör även i fråga om denna anslagshöjning till fjäderfäavelsföreningen kunna uttalas, att hinder ej bör möta att av detta belopp viss del efter Kungl. Maj:ts bestämmande får disponeras för att möjliggöra en provisorisk löneförbättring åt de sämst ställda befattningshavarna. På så sätt kan tryggas, att löneförbättringen kommer att ligga på samma nivå som den som blir genomförd inom hushållningssällskapen.

Med stöd av vad vi ovan anfört få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att för förbättring av åtgärder inom fårskötselns och fjäderfäskötselns områden anslaget under nionde huvudtiteln (p. 60) till diverse åtgärder på husdjursskötselns område måtte upptagas med ett till 122 000 kr. förhöjt belopp.

Stockholm den 18 januari 1945.

<i>Einar Hægblom.</i>	<i>Anders Pettersson.</i>	<i>Per Jonsson</i> i Malmgrava.
<i>Ragnar Sveningsson.</i>	<i>Albert Larsson.</i>	<i>Ernst V. Staxång.</i>